

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Mehmet Müezzinoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz Kerestecioğlu

İstanbul Milletvekili

Birleşmiş Milletler (UNAIDS) verilerine göre Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölge, özellikle Doğu Avrupa, Balkanlar, Kafkasya ve Orta Asya da dâhil olmak üzere HIV/AIDS yayılım hızının dünyada en yüksek olduğu coğrafyalardan biridir. Bununla birlikte, HIV gençler arasında giderek daha hızlı yayılmaktadır. Dünyada HIV ile enfekte olan 10 kişiden 4'ü 15-24 yaş arasındaki gençlerdir.

TÜİK verilerine göre 77,67 milyon olan Türkiye nüfusunun 19 milyonunu genç insanlar oluşturmaktadır. Türkiye Gençlerde Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Araştırması'nın sonuçlarına göre ise Türkiye'de 10 gençten 9'u HIV/AIDS hakkında bilgi sahibi değildir ve her 3 gençten 2'si HIV/AIDS ile yaşadığını bildiği biriyle aynı ortamı paylaşmak istememektedir.

Sağlık Bakanlığı Haziran 2014 verilerine göre Türkiye'de 8238 kişi HIV/AIDS ile yaşamaktadır. Daha da dikkat çeken durum ise her yıl HIV ile tanışan insan sayısının artık yüzlerle değil binlerle ifade edilecek düzeyde olmasıdır.

HIV/AIDS tanısı almış bireylere yönelik toplumsal önyargının halen büyük bir problem olarak yaşanmakta olduğu görülmektedir. Önyargıları aşmak, HIV/AIDS konusunda yurttaşların doğrudan gerçek bilgiye erişebilmesi ve toplumsal farkındalığın yayılmasıyla mümkün olabilecektir.

Sağlık Bakanlığı tarafından 2002 yılından itibaren bu konuda geliştirilmiş olan stratejik eylem planına paralel olarak, ergen ve genç sağlığını geliştirmek amacıyla "Genç Dostu Sağlık Hizmetleri" modeli oluşturulmaya başlanmıştır. Bu model, gençlerin kolay ulaşabildiği, mahremiyet konusundaki hassasiyetlere duyarlı, alanında bilgili ve gençlere ayrımcı muamele göstermeyen, bu konuda uluslararası

standartlara uygun şekilde, çeşitli alanlarda uzmanlaşmış sağlık personellerinin bulunduğu kapsamlı bir sistemi ifade ediyordu.

Bu sistem, gençlerin daha çok koruyucu sağlık hizmeti almalarına ve kendi hayatlarını daha bilinçli ve güvenle planlamalarına, güvenli davranışlar içerisinde bulunmalarına yardımcı olmaktaydı. Sağlıkta Dönüşüm Programı ile birlikte bu modellerin işleyişi de değişikliğe uğradı. Özellikle bu programın getirdiği performans sistemi sonucu, bu merkezlerde çalışan hekimlerin aile hekimliğini seçmesi ile aktif çalışan "Genç Dostu Sağlık Hizmet Merkezleri" azalmaya başladı. Sonuç olarak; her ne kadar Türkiye'de "yokmuş gibi" davranılsa da Dünya AIDS Günü olan bu gün, bir kez daha ifade etmek isteriz ki HIV/AIDS, çözüm bekleyen önemli bir konu olarak karşımızda durmaktadır.

Bu kapsamda;

- 1- Ülkemizde özellikle HIV ve AIDS konusunda değişen dinamikler doğrultusunda ne gibi önlemler alınmakta ve hangi uygulamalar hayata geçirilmektedir? Mevcut aile hekimliği sistemi içine genç dostu sağlık hizmet modellerinin entegre edilmesi ile ilgili çalışmalar nelerdir? Yoksa gerekçeleri nelerdir?
- 2- Ülkemizde HIV ile yaşayan ne kadar insan vardır? Toplamda ne kadar HIV ile yaşayan insan düzenli ilaç kullanmakta ve tedaviye ulaşmaktadır?
- 3- HIV veya AIDS ile yaşayanların sağlık hizmet sunumunda, çalışma hayatında ya da eğitimde ayrımcılığa uğramasını önlemeye yönelik ne tür çalışma ve uygulamalar vardır? HIV bulaşı yönünden riskli gruplara ya da dezavantajlı kesimlere yönelik veriler ve özel çalışmalar var mıdır?
- 4- GSS primini düzenli ödemediği için HIV tedavisine erişemeyen ya da düzenli sürdüremeyen kimselere yönelik neler yapılmaktadır?
- 5- Ülkemizde HIV konusunda başvurulabilecek anonim gönüllü test ve danışmanlık hizmetleri sunulabilmesine yönelik çalışmalar yürütülmekte midir?
- 6- Savaş ve bölgesel çatışmalar nedeni ile ülkemize farklı coğrafyalardan gelen 2,5 milyonu aşkın bireyin HIV/AIDS durumu, bilgisi ve bu kişilerin bilgi ve hizmetlere erişimine yönelik yapılandırılmış bir program yürütülmekte midir?
- 7- Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yaşa uygun yapılandırılmış ve kapsamlı cinsel sağlık ve üreme sağlığının eğitim müfredatına girmesi konusunda yapılan çalışmalar nelerdir? Okul zorunlu müfredatlarında HIV/AIDS konusunda hangi bilgi ve öğrenim hedefleri yer almaktadır? Yoksa gerekçeleri nelerdir?

8- Türkiye’de HIV/AIDS ile yaşıyanların karşılaştıkları temel güçlükleri ortaya koyan çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmalar hangi sorunları ve çözüm hedeflerini ön plana çıkarmaktadır? Yoksa gerekçeleri nelerdir?